

HALADÁS

Társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 4 ft. — kr.
Félévre . . . . . —
Negyedévre 1 . . . . . —
Egyen azár 10 kr.

Hirdetések díja:
4 hasábos pefitsor 5 kr.
Nyilttérben . . . . . 20 kr.
Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . . . 30 kr.

Szerkesztőségi iroda: a kös., vasműhelyben, horv. a lap szellemi részét illető költségek küldendők.	Megjelen: Hetente Szombaton.	Kéziratok: Vissza nem adatnak.	Kiadóhivatal: VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű perzók hirdetések és reklámok ide intézendők.
--	--	--	---

Kemény ünnepély.

Kora reggel óta nagy élénkség mutatkozott városunk piacán. A városházon és az Europa szállóda erkélyén kitűzött lobogók jelenték, hogy ma ünnepnapja lesz Gy.-Fehérvárnak. — Nyolcz óra tájban a tanács tagjai és a polgárság egy része fekete ruhában indulásra készen álltak. Kilencz óra tájban megérkezett a püspök ő excellenciája kocsija, benne hozván a célerus képviselőit és a törvényszék elnökét, a kir. ügyész urral. Egy negyed tizkor a kocsik sorba álltak s az ünnepi fogtatásra az első ostorcsattanás megcsendült. A küldöttség, — élénahelyettes polgármesterrel, a városn kívül fekvő ugynevezett praternek Enyed felé vezető második hidjához megérkezett s állást vón. E hely volt az Enyed felől érkezendő államtitkár úr Mélt. Br. Kemény Gábor orsz. képviselőnk első üdvözlésére kitűzve. Az utolsó hidon túl őrszemle állított fel, hogy a nagyenyedi utat cernirozza. A küldöttség zöme addig szótartott a hajlékon, agú fűzták vendégszerető árnyékában improvizált társalgó teremben. A barátságos cserle azonban nem sokáig tartott, mert a poszton levő ór jelentő magas vendégek érkezését. Gyors rendezkedés történt a hid innenső fejenél. Az érkezendőktől számítva a híd jobboldalán Csoma h. polgármester úr vezetése mellett sorba állott a küldöttség. Nemsokára a hidra robozott a vendégkocsi és katonai pontossággal egy gyepelőrántásra megállott. A kocsiból, éljenzéssel fogadtatva Mlt. Br. Kemény Gábor államtitkár úr lépett ki, utánna. Mlt. Zeyk Károly főispán úr. A küldöttség vezetője, Csoma úr, rövid, de jelesen fogalmazott beszéd-

del üdvözlé a magas jövevényt, hangoztatván, hogy mint képviselőnk és mint az állam főhivatalnok előtt egyaránt kellő hódolattal jelent meg a küldöttség, az első „Hozott Isten-re. Az ezt követő éljenzés után, az államtitkár ő méltósága meghatottan válaszolt, megköszönve a küldöttség szívélyes fogadtatását, mely mint mondá, kétszeresen nagy becsesél bír reá nézve, mert ép ezen a helyen fogadtatott 48-ban edesatyja is a gy.-fehérvári akkor is lelkes polgárok által, a jelenhez hasonló melegséggel. A beszéd szívélyessége jól hatott a jelenlevőkre s általános éljenzés mellett utnak indult a kis karaván, hogy magas vendégünket városunkba vigye. Az államtitkár ő mltsga a püspöki hintóban foglalt helyet Kolozsi és Kardos ő mltságaik képezték szomszédait. Utánna sorakoztak a többi kocsik és egy negyed órai gyors hajtás után Gyula-Fehérvár központjába megérkezett az expedicio. — Br. Kemény Gábor mltsga a fellobogozott Europa szállódába vón lakást; hol is a küldöttség tagjai egyenként be lettek mutatva.

Ez alatt a városház termében összegyűlt a polgárság. A polgármester helyettese előadván, hogy országgyűlési egyik képviselőnk megérkezett beszámoló beszédét megtartani, felkéri a jelenlevőket, hogy a teendőkre nézve egy korelnököt válasszanak.

A gyűlés korelnökül egyhangulag Kolozsi Antal ő méltóságát kiáltá ki, ki előbb szabadkozott, de az általános éljenzés megújulása után az elnökséget elfogadta s szép szavakban megköszönte. Ezután elnöki tisztjét megkezdé. Elfoglalván az elnöki széket, küldöttséget indítványozott kiküldeni, mely magas vendégünket meghívja. A ki-

jelölés az elnökségre bizatván, kijelöltettek: Mélt. Kardos, Banyai, Fröhlich, Fuchs, Mendl és Glück urak, kik Kardos méltóság vezérlete alatt azonnal utnak indultak.

Mintegy fél 11 órakor megjelent a küldöttség élén br. Kemény Gábor képviselőnkkel. Harsány éljenzés követe lépteit. Mts. Kolozsi úr fogadta és az elnökség mellett balra az el-ő helyre vezette. Ezután az Elnök úr meleg szavakkal üdvözlöte képviselőnket a városfalai közt és felkérvén, hogy tekintse magát mint eddig is: itthon. A mily bizalommal jött vendégünk a városba, oly bizalommal várják az összegyűlték a beszámoló beszédet. — Ujra éljenzés és azután mély ünnepélyes csend következett, mely alatt magas vendégünk az alatt következő, terjedelmessége s hely szüke miatt csak kivonatban közölhető jeles beszédet mondotta:

Br. Kemény Gábor beszéde.

Tisztelt választó Polgárok!

Mielőtt néhány vonásban, futó szavakban, mindazt a mit tettem, a mit tehettem, mindazt a mit nem tettem és miért nem tettem elmondanám, és mielőtt elődnám a lefolyt országgyűlés tetteit, alkotó cselekedeteit, — engedjék meg nekem, hogy egy személyes kedves emlékezéstől szólhassak. Én ugyanis az 1863-iki Nagyszébenben összehívott tartományi gyűlésen képviseltem először e nemes várost és azóta 15 éven át jó és rossz napokban híven képviseltem a jelen országgyűlés befejeztéig, nemcsak az országgyűlés tartama alatt, nemcsak magában a házban, de mindenütt és mindenkor valahányszor reá alkalmam volt. És alkalmam volt ugyanannyiszor, a hányszor a város ér-

deke kívánta. E 15 év alatt részint közvetlenül, részint közvetve örintkezésben állottam Tisztelt Választóimmal, leveleimmel, beszédeim és tudósításaim által és valamint képviselői minőségemben, úgy mint államtitkár sem feledkeztem meg soha Gyulafehérvár szabad királyi városáról.

Mig csak mint képviselője e városnak működtem a közügyek terén — talán, sokak nézete szerint bizalmasabban közölhettem nézeteimet, mint most midőn mint államtitkár az ország legtitkosabb ügyeit ismerem, nemcsak de benők részt veszek és intézkedem is. E nézet csak annyiban állhat fenn, a mennyiben igaz az, hogy mint államtitkár nem tárhatom ki keblemet, nem mondhatok el Önöknek úraim mindent a mit tudok, de azért ez nem von le semmit azon szívélyes bensőségből, melyet Önökkel fentartani mindig igyekeztem és mint remélem ezt elérnem is sikerült.

Kettős állásomnál fogva nem is mondhatok el sokat, mert a mit elmondanék mint képviselő, egyik fél, az ellenfél érttem, azt mondaná ime mit mond az államtitkár ime mi a célja a kormánynak; ha pedig mint államtitkár mondanám el azt a mit elmondanom szabad s azt kiáltanák utánam, nem mondta el a valót, csak felhalmozta a dolgokat s még zavartabbá tett, mint azelőtt voltunk. Mert van sok olyan Tisztelt Választóim, mit jónak, helyesnek tartok s elmondanom nem szabad, mert az nem az én titkom egyedül, az a ministeriumé, a belügyéré, az az ország szent titka.

Mióta ő Felsége a király kegyelme államtitkárrá kinevezni méltóztatott, mióta a belügyminister ő nagyméltósága bizalmát biron, sok

TÁRCZA.

Viharban.

(Jul. 5 én.)

Süvölt a szél, zúg a vihar,
Tombol a búsult fergeg, —
S ki meghajolni nem akar,
Dörgő villama sújtja meg.

Körülem ing a föld, világ,
Bedő a büszke hegyorom,
Bár egyre nő a pusztaság;
Fejem emelton hordozom.

Dúlt már ezer vész lelkemen,
Szaggatta kín, — tépderte bú, —
Mellette méltán képzelem:
Játék az égi haború!

Rajner József.

A kik híven szeretnek.

Elbeszélés.

Irta: Kádbéó Ferencz.

Folytatás.

A szerencsétlenség egész hatalmát terjeszté el a szerencsétlen Katalin felett.

Rokon, barát támasz nélkül állt a világon.

Elcsüggedt, remény vesztessen még egy pár napig a régi hajlékban tengette életét mignem a nélkülözés ujra beteggétette, s kórházba szállítottott. —

A magányos egyhangú órákban elég alkalma volt elvesztett boldogsága felett gondolkozni, s lelke a gyönyör egy nemével gondolt a bosszúra.

Ezör meg ezer módot gondolt ki, melylyel család kedvesét megbüntesse. De egyiket a másik után lökte el:

— Ez nem elég nagy bosszú! olyan kell, mely mélyre sújtja őt!

Midőn végre jobban lón, s a kórházat elhagyhatá — gyermekét ápoldába adva, egy tudakozó intézetben jelentkezett, s komorna minőségben állást keresett. — Talált is. —

Agnes, kinek férje pár nap óta egy hosszabb utazásra távozott — felfogadta őt, mivel régi komornáját nem rég elbocsátá.

IV.

A kedves.

Katinka csendes jó nevelésű leány volt s úrnője hamar megszerette a szegény nőt, ki egy délutánon egész bizalommal elbeszélte neki szerelme történe tét

— És azóta soha sem találkozott hűtlen kedvesével? kérdé Agnes tőle az elbeszélés végén.

— Nem, asszonyom. Hónapokig voltam a kórházban, irtam számtalan levelet; de soha sem válaszolt, s nem jött látogatásomra! oh! asszonyom, a férfiak oly

lívány teremtesek! Mig szenvedélyük tart, oly hívek, lángolok! De ha a nő számtalan eskünek hitelt adva, szerelmében legfőbb kincsét hozza áldozatul, akkor elhülnek, elfeledik szerelmüket, s a szegény nő ott marad gyalázatával és kétségbeesésével — oh! asszonyom, és annyit szenvedtem, szívem oly sok keserű megaláztatás ment keresztül, s lelkemnek nincs más célja, mint valaha megboszúlni magamat azon az emberen!

— Vigasztalódjék, szolt Agnes, én felfogom bánatát, s értem szenvedéseit, az ég, ha önnek — megpróbáltatást juttatott osztályrésztül — higgyen nekem nyujtani fog vigasztalást is. —

— Soha! soha! felelt a komorna, midőn halvány, rokonszenves arcán könnyek peregték alá: — Elő szerelmemben csalattam meg, s szívemnek legszebb reményei töretek szét! oly kínos volt e fájó csalódás, hogy egy egész hosszú élet, nem elég megvigasztalásomra!

Igy beszélgetett a két nő még hosszabbán, s Agnes kinek alkalma volt meggyőződni arról, hogy mit tesz az, ha szeretünk — lelke mélyéből vonzalmat érzett komornájához, s a pár hét alatt, mig férje távol volt: a két nő barátnővé lón.

Agnes, ki nagyon sajnálta komorná-

ját, törekedett minél türethetőbb sorsot biztosítani neki s helyzetét elviselhetővé tenni; s Katinka, ki oly elhagyatva állott a világon, — hálát adott istennek, hogy ily jó nőhöz küldő lépteit, s szerette úrnőjét.

Leveleit hozta, s vitte Alberthez, ha ez nem jöhetett oda, s pár hét alatt a két szerelmes Katinkát testvérként szerette.

A tavasz első fűvalmai lejtettek át a kert fáján s bokrain, s a verőfényes nap sugárai Ágnes is a kertbe csalták. —

Ott ült elmerengve, tétlenül. — Katinka mellette egy széken foglalt helyet, s egy könyvből olvasott fel.

Most újra nyílt a kert ajtója s Agnes meglepetve vette észre férje megérkezését. — A komorna fel nem tekintett, s midőn Agnes felemelkedett, hogy férje elé menjen, mivel már az illem úgy hozta magával — Katinkának feje még alább hanyatlott, s elgondolá úrnőjének issorsát. Egy férfihez kötve, kit nem szeretett, s ki most megérkezve, nem örömet, vigaszt, de hidegséget hozott magával. —

Az ifju pár üdvözlé egymást s lépteiket a komorna felé irányzák.

Most felpillantott Katinka is — s mintha ezer kigyó mordosta volna keblét, ugrott fel, tántorodott, halvány lett, s úgy érezte magát, mintha halni kellett volna.

A férfiben, Ágnes férjében — hűtlen kedvesére ismert. —

ezer rendeletet, életbe vágó intézkedéseket irtam alá, melyeket titkon őriznem kell, melyeket elmondanom nem lehet, nem szabad.

A nagy munka befejezve még nincs. Én kívánám, hogy már befejezett lenne, mert akkor szívesen mondanám el önöknek: lebbentsük el a fátyolt.

Ugy vagyunk ma, mint a művész a még egészen el nem készült szoborral. A kívánsiák serege jön, de a szobor be van leplezve, még bevégezésére vár. Én szívesen mondanám „a mű kész, im elvonom a leplet, méltóztassanak itélni!”

Ezt ma nem tehetem. Elmondom azt, a mi szabad, noha nem akarok mindenre kiterjedkedni, ne hogy unalmas és már elnyitott dolgokkal vegyem igénybe figyelmüket.

Kiválasztván a sok közül azt, mi a belügyi tárca főkérdése volt, reá fogok térni arra is, mi a városra vonatkozólag történt és végre pár vonással ecsetelni akarom a mai országos politikát.

Az országgyűlés legfontosabb kérdését képezte a királyföld és a szász egyetem rendezése, mely immár teljesen, a mai korhoz méltón oldott meg.

Egy százados rendszer zárkóve tétetett le és egy új, viruló korszak forrása indult meg.

Fel kell említenem, hogy még az Árpádok alatt a XII. és XIII. században vándoroltak be a szászok s kapták azt a földet, melynek fundus regius volt a neve s kiváló privilegiumokkal díszkedett.

Ez akkor történt, midőn Magyar és Erdélyország között a legszeresebb kapcsolás volt az állam egyöntetű; vezérlete homogenitást és belügyi rendezést nem ismert. Privilegizált törzsek mint a székelyek és szászok voltak ugyan, de nem voltak ezek politikai nemzetté szakadozva. Csak a 16-ik században keletkezett a 3 politikai nemzet egyenjogúsítása s egy-szersmind külön kormányzata.

Nem vádolom őseinket, hogy ebbe belementek, de valljon a parlamentarismus korszakában, a 19-ik művelt században fennállhat-e fái s területi privilegium, fennállhat-e a parlamentarismus és privilegium közt mintegy libegve az universalitás? A 48-iki törvények kimondták a faji privilegiumok megszüntetését s a terület rendezést, de ez csak írott malaszt maradt. A magyar és székely területben keresztül vitetett, de a szászföld érintetlen maradt s virágozott a szászgyeemben.

Ezt a kérdést a lefolyt országgyűlés sikeresen oldotta meg.

Itt áttér szónok a municipiumok rendezésére. Hosszas fejtegetésben igazolja, hogy a területi berendezés nek meg kellett történnie, és így folytatja:

„Meg vagyok győződve, hogy a municipális rendezés oly állapotot teremtett, mely méhében hordja magvát a jónak, minden jónak, és a rossz kutterforrása soha sem lehet. De lehetett-e sikeresen kormányozni oly viszonyok közt minők az előbbiek voltak, midőn 170 egy néhány mérföld területen 11 külön municipium volt. Nem vagyok aszükség nélküli egyenjogúsítás embere, de a 19-ik században anomaliát képezett a fundus regius meg a más területi beosztás.

És a municipális rendezés nem volt csak erdélyi kérdés, de országos, egész Magyarország kérdése volt. Hogy ép Erdélyben volt oly nagy hatása, annak oka az erdélyi viszonyokban rejlett.

Hogy ezen rendezés abszolút jó lenne, nem mondom. Végtegre a politika filozófiája nem akarja a legtökéletesebbet, hanem a viszonyokhoz mérteni tökéletességet. A ki a legtökéletesebbet hajhászja, az nem veszi észre a tökéletet. Ezt elejű, míg amant támsohasem éri el. És a legtökéletesebbnek ellentéte a tökéletes Arnyékvilágban élünk és a ki itt angyalt keres, az nem veszi észre a jót, a jó embert, angyalt pedig nem talál. Így van az, ki ördögöt hajhász és a kis rosszat, mely előtte fekszik észre sem veszi.

Nem ment tehát tovább a törvény, mint a mennyire lehetett. A többi lássa a jövő; a mi pótolni való van: pótolja a hiányost tökéletesítse.

A területi rendezéssel — mintegy az ajtóval jött be a házba a képviselőválasztási kerületek rendezése. Itt pedig világos volt, hogy a municipiumok közbejötték nélkül nincs rend. A képviselői kerületek kiigazítása nem mondom, hogy az egész országban mindenütt sikerült de hogy a kiigazítás elkerülhetetlen volt: azt állítom.

Hogy egyes községek mennyiben változtak ezzel, arra rátérni nem akarok, csak felemlitem, hogy Magyarországgal szemben Erdély és különösen a megyékkel szemben a kis városok végtelen előnyben voltak, melyeken igazságszerűleg változtatni kellett. És valjon nem volt-e anomalia, hogy például Hátszeg, Bereczk Csikszoroda vagyis oly városok, melyekben alig van egy pár ezer ember, ép annyit nyomon az országos ügyekben mintegy 100.000 lelket magában foglaló megyei kerület?

Hátszeg pár akójával választott egy követet, ép úgy mintegy 20-30.000 ezer lakóval bíró város. Ez nem maradhat

tott így. Rectificatio kellett. És ezt a helyi viszonyok s a régi jogok méltánylása mellett, az igazság és jogosság vezérelve elvei szerint keresztül is vittük.

(Folyt. köv.)

Diszebéd.

Ő nagyméltósága az erdélyi püspök br Kemény Gábor mtsága tiszteletére diszebédet adott, melyen sokan vettek részt; úgy a tanács valamint a clerus tagjai meg lettek hívva. Az ebéd alatt élénk társalgás folyt, midőn pedig a kitérő konyha már már utolsó fogásait küldte volna fel, — megeredtek az ékeszolás esatornái. Legelőször a püspök ő nagyméltósága köszönté fel szép szavakban az államtitkár urat, mire a viszonzás következett. Ezután Lönhardt mltca ivott hasonlólag az államtitkár úrra. Most Kolozsi mtsaga emelé magasra poharát s ivott a főispán, Zyk Károly ő méltósága egészségére, a mi újlag alkalmat adott arra, hogy a főispán úr a mai napi eseményekben kitérő részt vett Kolozsi méltóságára ültse poharát. És így folyt az tovább. Tudósítók jegyzékéből kivesszük, hogy 10-nél több toast tartott, melyeknek felváltva egyik másik voltak elkövetői. A diszebéd meg lehetős hosszúra nyúlt, de az élénkség s a jó kedv végig nem tágitott.

Fáklyás-Zene.

Magas vendégünket a mai napi ünnepélyesség meg lehetős igénybe vették, úgy hogy a beálló estszürkületben enyhülést méltán várhatott. Azonban a város lelkesültsége másképp határozott.

Kilenc óra tájban a városház előtti téren megszólalt a zene és hosszú sorban fellobogtak a fáklyák. Rakóczy induló mellett megindult a menet s megkerülvén a sétatért hangos hosszan tartó éljennel állt meg az Europa előtt, melynek erkélyén ő méltósága az ünnepelt megjelent.

Az üdvözlő beszédet Rajner József ügyvéd tartá, ki ezen tisztelt az utolsó pillanatban kapta, mert Gazda János úr, ki a beszédet tartandó vala hirtelen rosszul lett. Szónokló a mai beszámolásra vonatkoztatva, megköszöné ő méltóságának nagy szabadság beszédét, kifejezte a város örömet, szeretet és ragaszkodását s kifejezte, hogy megnyugvással tekintünk ő méltósága ezután a működés elé hi szük és valljuk, hogy az, az ország javára leend. Kitartó erőt, lankadatlan kedélyt s hosszú életet kívánt neki.

Erre ő méltósága szép szavakban köszöntö meg a me tiszteletét és költői hangulattal szépen esetelé a hon szerel

met és ezen belül azon hely szeretét, hol él és működik az ember. Biztosítá a város közönségét, hogy a mily híven szereti e várost, oly híven lesz szász-lója, védője ezután is, mert azon hosszú időn, melyen át e várost képviseli folyton egy láthatatlan kapcsolás tartja fogva szívét, úgy, hogy e várost otthonának kell tekintenie.

A közönség lelkes éljenzésbe tört s a zene hangjai mellett defilírozott a záloda előtt. A sikerült ünnepélynek 10 óra után volt vége.

POLITIKAI HIREK.

A kongressusnak szombaton vége lesz. A nagy hatalmak akkor írják alá az okmányokat.

Az angolok megszállták Cyprust.

A török kongressus tagok megvendégelték az osztrák magyar diplomátákat.

Batum ügye még nem intéztetett el.

Londonban a konzervatívek nagy ünnepélyességgel készülnek fogadni Beaconsfield lordot, ki Berlinből e héten fog haza indulni.

Némely hírek szerint Andrassy gróf már ma haza érkezett Berlinből, hol már csak formai kérdések tárgyalatnak.

A marokkoi zultán nem halt meg. A hírek mystifikáción alapultak.

Az osztrák-magyar csapatok jövő héten vonulnak be Boszniába és pedig esatarendben és több oldalról intéztetik a berontás. A főhadiszállás Spalatóban van egyelőre, a főparancsnok Jovanovic altábornagy. Eddig itt vannak a következő csapatok: a 32. gyalogezred 12-ik százada, a 27-ik gyalogezred (német fiúk, Grácz környékéből) 12-ik százada s a 19-ik vadászszázalóalj (laibachvidéki fiúkból), összesen 5400 ember, megfelelő tüzérséggel, utász csapatok és szekerészekkel; tehát egészen véve mintegy 7000 ember.

De a percz alatt, míg úróje férjével hozzáérkezett, rendbe szedte erejét, esendit parancsolt szívének, s lehetőleg közönyös arczeval várta be őket.

— Agost, — szolt az ifjú nő, bemutatom neked itt komornámat, Katinkát, s ajánlom őt jó indulatodba; árva, egyedül áll a világon.

A férj ránézett az ifjú komornára, egész teste megrázkodott, szólni akart; de ereje elhagyta, borzasztó zavarba jutott, s nem bírt egy hangot is kiejteni.

Katinka vidora mosolygott, s zavarából kiségitendő, szolt úrnőjéhez: — Köszönöm asszonyom szíves jó indulatát.

Ágnes kezét nyújtá az ifjú komornának, s állandó barátságáról biztosította, s kérte, hogy házat úgy tekintse, mintha otthon lenne.

A férj zavarából, még mindig nem bírt kibontakozni; a vád, midőn a szegény megcsalatott nőt újból meglátta, hatalmasan szólalt fel lelkében, másrészt pedig nagyon tartott attól, hogy Katinka Ágnesnek viszonyokat kibeszélendi.

Ő szenvedélyesen szeret ifjú szép nejét, s bár megvolt is győződve, hogy az nem szereti őt, mégis hitte, hogy egykor sikerülni fog szívét megnyerni. S most midőn e nő, kit régen elfeledett, kinek szívével gyalázatos játékot fizött, s kinek lángoló szerelmet csak időtöltésül zsák-

mányolta ki — saját házában jelent meg, mint egy élő tiltakozás boldogsága ellen, mint egy vádoló, ki régen elkövetett bűnét megtorlani lépett fel, — méltán elveszté el reményét egy boldogabb jövőhöz.

Ágnes és férje később szobájába tértek. A komorna egyedül maradt a kertben. — Midőn a távozók léptei elhangzottak, Katinka tédre borult, összekúcsolta kezét s zokogó hangon felkiáltott:

— Most feltalálom, őt teremtő istenem! segits! hogy legyen erőm ráta magamat úgy bosszulni meg, mint ő azt megérdemli!

A szegény komorna aztán még hosszasan járkált a kertben fel s alá, míg végre ő is elhúzózott; feje lecsüggött, karjai élettelenül lógtak le, s feltűnően sapadt volt. — Majd feleszmélt, szeméi megvillantak, ajkai között e szavakat morzsolá: — Igen, meg ööm őt!
(Folyt. köv.)

A HOLT VENDEG.

(Zsokke II. után ford. Rajner Ferencz).

Tusnelda.
(Folyt.)

Beleléte tehát magát állásába; az őrszobákban költeményeket írogatott, s ünnepélyek alkalmával pedig bölcsész szemléletekbe mélyedt. Mindez azonban

unalomt nem igen üze el. Élt és unatkozott, tehát míg végre ezrede mozgósított.

A véletlen úgy akarta, hogy ép ezrede kapja a parancsolatot Herbesheimba menni.

Szakaszának élén — mert a kapitány, egy ga dag báró, szabadságon volt mint parancsnok vonult be szülő vároába. Minő érzelmek járták át lelkét a templom magas tornyának s a városkapu régi oly jól ismert szürke tornyának látásánál! A városházánál elhallgatott a dobzó. Néhány tanácsnok a szállásolási jegyeket hozta. A parancsnok, természetesen, a város legelőkelőbb, azaz leggazdagabb házába szállásoltatott, t. i. ép Bantes úrhoz. Számára kellemebb szolgálatot az egész nemes tanács nem gondolhatott volna ki.

A szakasz vígan oszlott szét, mert ép deli harangzóra érkeztek meg s a tisztos polgárság, a beszállásolási korán értesítve, a vendégek fogadására már elkészülhetett. Waldrich, ki a két tanácsnokot még gyermekkorá óta jól ismerte, észre vette, hogy egészen ismerhetlenné kellett változnia; mert tiszteletteljesen s idegen gyanánt bántak vele és habár előre megköszöntö, maguk vezették őt a gyáros házához. Itt Bantes úr szintén mint idegent fogadta, és udvariasan esinos szobába vezette őt.

„Parancsnok úr” mondá „ezen s a mellékszobákban lakott elődje is, foglalja el. Tegyen magát kényelembe s aztán evárvuk ebédre s több etélere. Gondolja, hogy otthon van.”

Waldrichet incognitoja mulattatá. Fő is tette magában, csak valamely alkalmasabb pillanatban árulja el magát a meglepetés így nagyobb leend. Mihejt ruha váltását bevégezte, asztalhoz hívta.

Itt Bantes úron, nején s néhány régi rnekon s gyárhivatalnokon kívül, kéket még mind jól ismert, egy fiatal hölgyet is talált, a kit nem ismert. Leütek és beszéltek az időjárásról, a szakasz mai bevonulásáról, a polgárág általános sajnálkozásáról, hogy az addigi ezred, melylyel nagyon meg voltak elégedve, más helyre tétetett.

„Remélem” mondá Waldrich, „hogy sem velem sem embereimmel nem lesznek elégedetlenek, csak hadd ismerkedjünk kisső meg.”

Természetes, hogy ezek után csupán megismerkedési ezélel is, mintán csodálkozására Ferikét, kinek a tizenöt arány nyúl mindedig adása maradt, nem látta, — azon kérdést intézé gazdájához, hogy nincsenek-e gyermekei?

— Van egy leányunk, felelé Bantes asszony s a fiatal hölgy felé mutatott, ki szemérmesen lesütött szemekkel nézett tányérára.

Waldrich szeméi csodálkozással pi-

Külföldiek.

— A tordai dalkör és a kapuvár galanthai utczavilágítási egyesület alapszabályai a belügyministerium által a bemutatási záradékkal ellátottak.

— **Névváltoztatások.** Hirschmann József vágbeszterezesi lakos „Hevesi”-re. Knoll Ferenc budapesti „Kemény”-re. Inga Gyula rózsashegyi „Jánosi”-ra. Weisberg Zsófia m. m. tályai lakos „Baresai”-ra és Nagy József brassói lakos, nevelő leánya Roth Matild vezetéknevét „Nagy”-ra változtatá át belügyministeri engedéllyel.

— **Képviselőkül felléptettek:** Alsófehérmegye: Zalathna, Igen, Sárd, Kisfalud, Abrudfalva, Lukács László ifj. említik Br. Kemény Istvánt és Kis Bálintot is. Dévai kerület: Lázár György, Baresai Ákos s Makrai A. Dobrán: Lázár Pál szb., Ollariu Alexa nemzetis. Körös: Szathmáry Gy. Hunyad: Pogány Károly és Benedek Albert. Hátszeg: Mara Lőrincz. Kendeffy Árpád. Zilah: Mártonffy Márton ellenz. Gyöngyös: Ujváry Lajos ell. Keszthely Falk Miksa korm. Komárom: Ghyecz Kálmán korm. Győr: Kautz Gyula korm. Orosháza: Gr. Karolyi Tibor ell. Pécskán: Csemegi Károly korm. Kiszén: Br. Bánhidy Béla ellz. Radnár: Biró Kálmán és Gaál Jenő ell.

(Folyt. köv.)

— **Gróf Andrássy Gyula** bíjos leánya Hona, jegyet váltott herceg Montenuoval.

— **A szabadelvűpárt** a ludasi kerületben Miksa Elek alispánt, a felvinci kerületben Gaál Jenő ügyvédet képviselő-elölteknek állíták fel. Megválasztásuk biztos.

— **Helyben, a főtéren** Csiki Imre és Homok Ede csinos érc- és fémposztó-akkorral eladó temetkezési intézetet rendeztek be.

— **Nobilitást kihallgatták.** Dr. Nobiling Károlyt, ki Vilmos császárra lett, múlt szerdán, hallgatták ki először hivatalosan. A merénylő magáról és családjáról a legkimerítőbben vallott; megnevezte a család tagjait egyenként, s ki nyilatkozta, hogy tiszta igazságot fogja vallani. A merénylet napján tudvalevőleg kijelentette Nobiling, hogy vannak bűntársai, kiket kimélnie sem kellene, de kiknek nevét még sem akarja elárulni. Az ez iránt tett kérdésekre vonatkozólag kijelenté Nobiling, hogy a tettet egymaga követte el, maga szerezte hozzá a tegyvert is. „El akartam követni a gyilkosságot, aztán meg akartam magamat is lőni” mondá. Mielőtt azonban tervemet végrehajtottam volna, többeket értesítettem szándékomról s ellenmondásra nem találtam; ebből gondolhattam, hogy belenyugodtak tervembe. Neveiket azonban semmiesetre nem árulom el.” Ennyi az eredménye a háromszori kihallgatásnak.

hente az első pillanatra fel nem ismert lány bíjos vonásain. A meglepetés oly nagy volt, hogy megerőtletésére került egyhangos felkiáltást elnyomni s ezáltal magát el nem árulnia. A menyire zavarában tehető, bókot hebegett a szülőknél s igen örvendett, midőn Bantes úr következő szavaival más fordulatot adott a beszélgetésnek. „Mélőztassék parancsnok úr még egy kauál mártást és több éfélé.”

Bantes asszony, korán elhalt fiáról is említést tén s még most is meghatottan beszélt szeretett magzatáról.

— „Vigasztalodjál mama” — mondá Bantes úr, „ki tudja nem jobb ez így? Talán utójjára ő is oly szeleburdi fiatal emberré vált volna, mint György.”

Most Waldrichon volt a sor szeméit pírulva lesütni, mert a szeleburdi György alatt saját úri szeméiyét értették.

— De atyúskám bizonyos is ön a felől, hogy György csakugyan oly haszontalan emberré lett, mint minőnek képzelte? veté közbe Ferike. E pár szó jobban felmelegíté a parancsnok szívet, mint a pohár burgundi, melyet zavarát palástolandó, ép akkor emelt ajakhoz. Ez ellenvetésben nyomait vélte látni az ifjúkori vonzalomnak. Ily érdekes kérdés, ily érdekesajkaktól, méltán méz gyanánt szolgálhatott Waldrich barátunknak megédesíteni az öreg által bőven osztogatott keserűségeket. Mert az öreg úr előbb mondott szavait igazolandó, mintegy vendégét híván bíróul, annak élet történetét a bölcsőtől a harezba indulásáig részletesen elbeszélte s következőleg végező „Ha a fizkő az egyetemen tanult volna valamit, akkor nem ment volna a katonák s több éfélék közé, s ma már mint törvénytörő vagy udvar tanácsos nyugodt életet élhetne.”

— **Schopf Adolf** elleni bűnügyben a végtárgyalás f. hó 6-án tartott meg M.-Vásárhelyt. Este fél 10 órakor hirdették ki az ítéletet mely szerint vádlott a gr. Haller Jánosné nevében végrendelet hamis módóni előállításával elkövetett csalási bűntetben; a gr. Haller Jánosné, illetőleg örökössei kárára úrbéri kötvények kivétele czéljából hamisított magány okmány készítése általi csalásért; — Gyárfás Ferencz sérelmére elkövetett rágalmazásért; — Derzi Sándor és Zsigmond, illetve Nuridsán József kárán, Benedek János hagyatékán vonatkozó hamis átruházási okmány készítése általi csalásért; — Zeyk Krisztina s gr. Haller Ferencz kárán elkövetett sikkasztásért bűnösnek mondatván ki, mindezekért 2 évi, hetenként 1—1 napig büjtvel szigorított súlyos börtönrre, s a nemesség és ügyvédi képesítés elvesztésére ítéltetett. — Az ítélet ellen mind vádlott, mind a kir. ügyész fellebbezéssel élt.

— **Isabella spanyol exkirálynő** elárverezteté ékszerreit! A párisi vilákiállítás jó alkalom erre. Várt is vele a királynő mostanig. Az árverés Párisban a „Drouot” szállodában tartatik. Az ember alig képes elhinni, hogy egy személy ennyi drágaságra, ékszerre tegyen szert. A királynő magán kincses tára oly nagy-szerű hogy jelenben a szállodát kincses háznak joggal lehet nevezni. Az ékszereszek szótára itten megtestesült. Mindenből van itt, a mit csak drágaságnak neveznek. Arany, ezüst, gránát, opál, jaspis, smaragd, kristal, saphir, ametiszt, caméa, onyx, gyémánt, rubint, brillant, türkiszek stb. stb. annyi alakban, a mennyiben csak emberi kéz elkészítheti. Különösen drága egy brillantokból készült mellesatt, mely is egy lepkeket ábrázol. E lepke 6 brillantból áll: egyik darabja 22 karatot, a legkisebbik 17 karatot nyom. Van egy fülönfűgő brillantokból, melynek súlya 84 karat. Van egy fejű 155 brillant darabbal. Még az a brillant keresztet, melyet IX. Pius pápától kapott 1867-ben elárvereztetik. Az összes ékszerek értékét 6 millió frankra teszik. Vevők szép számmal jelentkeznek, de nagyon fukarok. Az említett lepke-csatt 118.800 frankon kelt csak el. Egy nyakék 30 gyémánttal 76 ezer frankon kelt el. Egy 39 brillantból álló láncz 191.000 frankért kelt el. Az említett fülönfűgőért háromszázezer frankot kérnek. Az árverés több hétig fog tartani.

— **Magyar nők albuma.** Párisban augusztushó 15-én nyílik meg az antropológ kongresszus. Az „emberisme” férfiai a do-

geket. Mert az öreg úr előbb mondott szavait igazolandó, mintegy vendégét híván bíróul, annak élet történetét a bölcsőtől a harezba indulásáig részletesen elbeszélte s következőleg végező „Ha a fizkő az egyetemen tanult volna valamit, akkor nem ment volna a katonák s több éfélék közé, s ma már mint törvénytörő vagy udvar tanácsos nyugodt életet élhetne.”

Itt aztán elmesélte Bantes úr, hogy a politika, a bábora mily káros az emberiségre, egyedül az ipar üdvös tényezője a társadalmaknak. De az ipart nem védi a kormány, kellett tehát szidni a rudon lévőket.

Waldrich a beszélgetés folyamában meggyőződött arról, hogy Bantes úr még mindig a régi kedélyes, de kissé élénk különöz ember, kiro mindezen tulajdonai dacára sem lehet megnehezteni.

Waldrichnak incognitója sok mulatságot szerzett ugyan, mindazáltal elhatározá, hogy magát még is csak felismerteti.

A felismerés.

Az incognitónak azonban előbb vége volt, mint Waldrich barátunk sejtette. Midőn este Waldrich, theára hivattván a terembe lépett, ott Ferikén kívül senkitem talált. Megragadá tehát az alkalmat s közeledvén így szólt: „Kisasszony! még köszönetet is kell mondanom

log kellemesebb oldaláról sem feledkeznek meg s ezért a női szépségek kiállítását terveztek. Értesítették tehát Magyarországot, hogy pályázzék és küldje be híres szépségű nőinek arcképét. Tessék tehát pályázni. Az arcképeknek augusztus 1-én Párisba kell lenniök. Erdélyben o y sok szépség van, hogy biztos a kitüntetés. Atyák, anyák, rokonok s mások bátran küldhetnek arcképet; csak a kitüntetett neve fog nyilvánosságra kerülni. A többi névtelen lesz. Szívesen követtünk. Főbiztos ez ügyben Pulszky Ferencz muzeumi igazgató Budapestben.

— **Halálozás.** A gyula-fehérvári r. kath. gymnasium tanártestülete szomorodott szívvel jelenti, hogy *Telmán Ferencz* okleveles tanár f. hó 7-én éjjeli 11 órakor életének 26-ik. tanárkodásának 5-ik évében tüdővészben elhunyt. Egy jeles tehetségű munkás tanár, szerető emberbarát s a romboló betegséget legnagyobb keresztényi türelemmel viselő ifju tagtárs költözött el benne a jobb hazába, vivén magával tanártársai és tanítványai melegen érzett szeretetét. Hült tetemei folyó hó 9-én délután 4 órakor a helybeli r. kath. sírkertben örök nyugalomra tétettek. Lelkéért pedig az engesztelő szent miséáldozat 10-én délelőtt megtartott. Ö. V. F.!

— **Zalathnán** a f. hó 3-án dühöngött vihar, mint — egy szemtanú mondja — borzító rombolást vitt véghez. Ház-tetőket s a román templom fedelét és tornyát több ölnyire vitte a vihar magával. Az alsóbb osztály sírt és imádkozott, várta a világ végét. A kár több ezer forint-ra rug.

— **Avedik Lukács** erzsébetvárosi r. kath. lelkész „Az örmények történelme” című művet írt, melynek első része már meg is jelent. Érdekes lehet. Mint tudjuk ez az első kísérlet.

— **A nagy-enyedi** Böhlen főtanodának gazdagonokai állására Elekes Károly ottani jeles tanár szemeltetett ki.

— **Nagy-Enyeden** azon esetre, ha br. Kemény István nem lép föl, legtöbb kilátása van a képvis. választásra Török Dániel városi tanácsos és volt városi főispár úrnak Nálunk, Gy.-Fehérvárt, mint egykori polgármesterünkhez és országos képviselőnkhez jó emlékek fűződnek e névhez s akkor, midőn N.-Enyedet e jeles férfúhoz kötött renéyében üdvözöljük a visszemlékezés kedvességéhez még azon hízelgő tudat is járul, hogy nevezett városunk szülőtte.

— **Lutri.** Hetek előtt világszerte járt a híre annak, hogy Mattia nevezetű

azon nemes szavaieért, melyekkel Waldrich barátom védelmére akart lenni.

— Ismeri őt parancsnok úr? kérdé hevesen Ferike.

— Igen gyakran emlékezett meg kegyedről, de semmi esetre sem oly gyakran, mit megérdemli, bókolt Waldrich.

— Házunkban nevelkedett s elég csunya dolog tőle, hogy még meg sem látogat, mondá pírulva a lány. Különben jól viseli-e magát?

— Kegyeden kívül kisasszony, senkinek sincs oka rá nehezteni, lón a felelet.

— Akkor ugyan derék ember, mert nekem ép semmi okom sincs nehezteni, válaszolá Ferike.

— De hiszen, tudom, ő kegyednek még adása, — füzé tovább a beszédet Waldrich.

— Mivel sem adósom, veté ellen a leány.

De ő nekem bizonyos úti költségről beszélt, melyet kegyed kölcsönzött neki, magyarázá Waldrich.

— Hisz azt neki adtam s nem kölcsönöztem, szabadkozék Ferike.

— Kevésbbé adása e azért ő kegyednek Tusneld? kérdé Waldrich.

Ferike e szónál erősen megnézé az ifjút, minden világos lett előtte s elpirult.

— Lehetséges volna-e? kiálta örömtelt arczal.

egyén a nápolyi lutrin 2.800.000 azaz kétmilliónyolcszázezer forintot nyert. Ez tény. A nápolyi kincstárban nem volt annyi pénz, hogy kifizessék. Felét kiadták, felét három, négy hét múlva kellett kifizetni. A boldog nyertes főve vén egy millió forintot, elutazott Franciaországba. Ez eset nagy föltűnést keltett és véletlenül rájöttek, hogy csalás van a dologban. Ugyanis kiderült, hogy Mattia úr a nápolyi lotteria három hivatalnokával paktilozott. Nápolyban, mint mindenütt, a huzás előtt beküldik a tételek lapjait, miket egy három kulcsos vasszekrénybe őriznek. A három kulcs, három lottotisztviselőnél őriztetik. Mattia úr e három hivatalnokkal szövetekezett és a számok kibuzása után, irták be Mattia úr részére a számokat oly magas tétellel. A turpiság kiderülvén Mattia úrt köröztek.

Kuriozum

Személyes meggyőződés után közöljük az alábbi hivatalos kiadványt, mely teljes világitásba helyezi községi előljárásságaink szellemi és erkölcsi előhaladottságát.

Elias Adolf, megyekereki lakos, mőzes-vallású honpolgár, nős, egy gyermek atyja Mihálefzálvára (Alsófehérm.) átköltözött és kéri a községi kötelekbe leendő felvételét. Ezen kérvényre követk ezövégezést hozott a mihálefzálvi böles községi tanács szóról szóra ezt:

„Sz. 293 1—1878 Válasz. Tapasztaltatott az, hogy a községbe leteleplő vagyonnélküli izraeliták a községnek kárára vannak, mert a községbe szerzett vagyonkból a község lakosait magoknak eladostva elszegényedésre juttatják s miután már mihálefzálva községbe két letelepedett izraelita van, — jelen kérelomnek az 1876 évi II. tc. 5 §. b. pontjára tekintettel — hely nem adatik, miről kérelmes a beadott okmányának visszazárása mellett értesítottik.

— Mihálefzálva előljárássága 1878 Junius hó 20-ik napján.

Kiruzat Simon sk. bíró.

Ravay Nagy József sk. körjegyző. — (Helység Pecsétje)

Ezt Elias Adolfnak f. hó 1-én kézbesítették. Éjjel, úgy 2 óra tájban. — Eliast álmából hivatalos személyek felköltik, nejét! és gyermekét a bíró parancsára kihárczoljuk, az utcán szekérre ültetik s a határról jó messze erőszakal kiviszik s a Maros partjára, hideg földre kiteszik. A véletlen dolga, hogy a nyomorgó család épen került ki a halál torkából.

Kérdjük most, tesz-e valamit a fellettes szolgabírószág vagy a megye a mihálefzálvi megfenyítésére? Tudja-e a szolgabírószág, hogy minő kezok működtek közre? A mihálefzálvi két, már bennlakó izraelita ártatlan-e a dologban?

Kérdjük továbbá a bíró úram megjegyző uramnak van-e egy tyuknyi logikája és kérdjük, melyik muzeumnak fogják ez előljárásságot kitömve ajándékozni? Feleletet várunk. —

— **A persa sah** e hó 5-én délután érkezett Bécsbe, a nyugati vaspálya külön vonatán. Nasr-Eddin sahot az Aleman

— Igenis, kedves Ferikém, ha szabad még így neveznem — ah! a kedves Te szót már kerálnóm kell — a bűnös áll kegyed előtt. Bocssáson meg neki, ha csak sejtette volna a mit most tud, akkor nem egyszer, de számtalanszor rándult volna már ki Herbesheimra, folyta Waldrich Ferike piczin kacsoira forró csókot nyomván. E pillanatban lépett be Bantes úr s neje.

Nagy volt a meglepetés, midőn Ferike felfedezte előtűk a parancsnok nevet. Bantes asszony ajkain gyöngye mosoly vult végig, az öreg úr pedig meglepése miatt pár perczig szótlanul állott, majdov kitart karokkal fogadta vendégét s kedlyes beszélgetés közben költöttek el ebédjüket.

Felelős szerk. s laptulajd. Rajna
Kiadó Volz Bálint.

ezred egy diszszázada üdvözölte az indóházánál. A pályaudvar közelében egész le nagy néptömegek hullámzottak; a rendőrségnek volt dolga, míg rendet tarthattott. 4 óra után Maroicic tábornagy, főhadparancsnok, Appel altábornagy, b. Conrad helytartó s még több előkelő ur jelent meg a pályaudvarnál, hol a persa alattvalók gyűltek össze. 1/5 órakor zeneszó, zászlódobogtatás jelzé az osztrák-magyar uralkodó érkezését. A király b. Mondel főhadsegéd kíséretében volt és tábornagi ruhát viselt, rendjelei közt a persa nap és oroszlanrend is látható volt.

Fél ötkor érkezett a vonat. A mint a sah alakja feltűnt, ő Felsőge oda lépett a vonathoz. Nasr-Eddin mosolyogni kezdett, s aztán barátságosan megrizogatta ő Felsőge kezét. — A sah arca, mióta Bécsset utóljára meglátogatta, mitsem változott. Külsője, öltözéke is ugyanaz: a bő kaftán, a három nagy brilliant gombbal (asz. Istvánrend jelvénye is látható volt egyik gombnál), ugyan az a gyémántmarkolatú görbe kard, magasszáru eszima. A sah tolmács segélyével nyájasan csevegett ő Felsőgevel, azután a diszszázad elléptetésével együtt elhagyták a pályaudvart. Semmi

féle bemutatás nem történt. A sah ő Felsőgét kivül senkivel sem váltott egy szót sem a vasutnál. A sah pedgyásza közt volt két vaspántu szekrény, mely az utazó uralkodó pénzt tartalmazza. Mindenké 15 ezer arany rubelt foglal magában. Salzburgból Bécsbe való utazásánál a persa fejedelmnek mindenütt megadták az egyes állomásokon az illő tisztelgést, úgy hogy a sah, ki már aludni is szeretett volna, ebben a boldogságban is részesülhetett. A sah tiszteletére a burgban és Schönbrunnban díszbeidek lesznek, melyre a főhercegek, ministerek, s főmeltóságol

hivatalosak. A persa uralkodó körülbelő. 10 napig marad az osztrák fővárosban: Innen Lemberg és Czernovizezen át indul vissza hazájába. A rendrétől Landsteiner rendőrtanácsos adatott szolgálat-tételre a sah mellé, ki már ismeri, mert 1873-ban szintén ez a tanácsos osztottott melléje. A sah ma 48 éves. Az udvari hintó elé 4 szép szürke volt fogva ő Felsőge a király e hintóhoz vezető, melyre a sah fel is ült, de úgy mintha egyedül maradna rajta. Királyunknak a leülésre nem lévén elég helye, kénio kellett a saht, hogy huzodjék kissé jobban jobbra.

Lotto huzás.
Temesvár jul. 6.
67, 46, 48, 74, 37
B. pest jun. 28.
79, 21, 7, 23, 82,

Bcsi tőzsde.

1878. 10 ¹¹	
Magyar arany-járadék	93.10
Magyar kincst. utalv. 1. kibocsát	—
2.	113. —
Magy. kel.-vasut elsőbbs. 2. kibocs.	80. —
Magyar állami kötvény 1876.	69. —
Magyar vasuti kölesön	103. —
Magyar földtehermentesítési kötv.	79.75
Temesvári földtehermentesít. kötv.	78. —
Erdélyi földtehermentesít. kötv.	76.50
Horvát Slavon földteherment. kötv.	—
Magyar szálló váltáság kötv.	84. —
Osz. egységes államadósság papban	65.50
Osz. egységes államadóss. ezüstben	67.20
Osz. aranyjáradék	76.10
1860. állam sorsjegy	113.90
Osz. nemzeti bankrészvény	842. —
Osz. hitelrészvény	263.25
Magyar hitelbank	233. —
Ezüst	100.75
Cs. k. arany	5.45
Napoleonondor	9.29
Német birod mark	57.25
London	115.75

C S I K I I M R E

Gy.-Fehérvárt az apácák során

Női és férfi divatárak raktára

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására hozni hogy a közlegő Bési bevásárlási utamat julius végére számlázok u megemni — elhatároztam üzletemben áruimat az eddigi árnál sokkal olcsóbbban, és feltűnő leszállított jutányos áron elárultani úgy hogy minden kívánalomnak teljesen megfélelhetek s a pontos, szolid, jutányos árban való kiszolgálás által teljes megelégedést bizton kiérdemelenek.

Nagy választékban kaphatók raktáron

jó mosó cretonok, oxfordok, vá sznók, lüszterek, mohairok, barcsékék, ecrü és még többi-féle divatos szűnő és mintázatu szőr-ruha kelmek, schiffonok, tutó szőnyegek, bélésruhá, és még szám talan igen jó és olcsó házi czikkek.

Piperében és szállagokban legnagyobb választék.

Midőn ez alkalommal a n. é. közönségnek becses pártfogását kérémm nem mulasztatom el említes nélkül hagyni hogy *szalma kalapok, napernyők, medonok, kecskék, férfi fehér és színes ingek, latizt és leuhin- zéskből gyári raktárt bírok és azokat gyári áron adom.*

Tisztelettel

Csiki Imre.

Volcz és társa

könyv- és papirkereskedésében Tordán és Gy.-Fehérvárt kaphatók:

Vonalzott és tiszta könyvek; Hivatalok egyletek, magányzok, ügyvédek, kereskedők, jegyzők és mindennemű iparral foglalkozók részére, vászonba vagy papírba kötve dus választékban. — Másoló könyvek: Kereskedők Irodák sat. részére. Másoló Gépek az ehcz szükséges viasszos lap, itató papír és a legkötőbb másoló tintával.

Irodai, fogalmi, csomagoló és színes papír dus választékban, könyvkötő czikkek

Előfizethetni, — illetőleg előjegyeztetni — lehet a következő általános kedvelt művekre :

Petőfi Sándor összes költeményeinek képes diszkidására, füzetekben, ...	egyed füzet ára 40 kr.	Deutschland's Kunstschätze	65 kr
Magyar-Lexicon	30 kr.	Italien's	48 kr
Jókai Mor újabb regényei és elbeszélései	25 kr.	Das Buch der Erfindungen	32 kr
Über Land und Meer	32 kr.	Shakespeare's sämtliche Werke, Illustrirte Pracht-Ausgabe	32 kr
Meyer's Conversations-Lexicon	32 kr.	Schiller's Werke Illustrirte Pracht-Ausgabe	32 kr.

Colportage-Geschäft in Carlsburg.

Der Gefertigte beehrt sich hiermit die höfliche Anzeige zu machen, daß er am hiesigen Plage ein

Colportage-Geschäft

für alle in- und ausländische Lieferungswerke eingerichtet hat, und übernimmt jeden wie immer gearteten Auftrag in diesem Fache und liefert alle auf dem Gebiete der Literatur erscheinende Werke zum Ladenpreis.

Prospecte und Cataloge werden gratis ausgegeben. Bücher und Prämienbilder werden in loco gratis ins Haus gestellt.

Zur Bequemlichkeit des auswärtigen P. T. Publikums ist ein Agent angestellt, der monatlich ein bis zweimal die Umgegend von Carlsburg bereist und Aufträge übernimmt, welche prompt ausgeführt werden.

Achtungsvollst
V. VOLZ.